

BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK SPOŁECZNO-KULTURALNY

ROZTOCZAŃSKI GŁOS

Katolickie Radio
zamość
90,1FM • 101,2FM

Czerwiec 2024
Nr 6 [114]

ISSN 2392-2060

nakład: 10 000 egz.

kolportaż:

Dekanaty Diecezji
Zamojsko-Lubaczowskiej

W numerze:

To i owo o pogodzie

Chomik europejski - ginący
klejnot pół

Czartowe Pole - perła ukryta
na Roztoczu

POWIATY: ZAMOJSKI, KRASNOSTAWSKI, HRUBIESZOWSKI, BIŁGORAJSKI, TOMASZOWSKI, LUBACZOWSKI, NIŻAŃSKI

Czerwcowe nabożeństwo

W Kościele Katolickim czerwiec jest miesiącem poświęconym Najświętszemu Sercu Pana Jezusa. W wielu parafiach wierni każdego czerwcowego dnia gromadzą się w kościołach, aby wspólnie uczestniczyć w modlitwach i adoracji.

Litania do Najświętszego Serca Pana Jezusa jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych i cenionych nabożeństw w Kościele katolickim. Ma głębokie korzenie w tradycji chrześcijańskiej i odgrywa ważną rolę w duchowości wielu wiernych. Była już znana w okresie średniowiecza, ale popularność litanii znacznie wzrosła w XVII wieku dzięki św. Małgorzacie Marii Alacoque, francuskiej zakonnicy. Święta Małgorzata miała mistyczne doświadczenia, w której objawił się jej Jezus, pokazując swoje Serce jako symbol bezgranicznej miłości Chrystusa do ludzkości. Objawienia stały się podstawą dla rozwoju kultu Najświętszego Serca Jezusowego.

Ciekawy jest również fakt, dlaczego nabożeństwa odprawiane są w czerwcu. Anieła de Sainte-Croix, francuska siostra zakonna żyjąca w XIX wieku, będąc jeszcze w nowicjacie, po przyjęciu Komunii świętej uznała, że czerwiec należy ofiarować sercu Pana Jezusa. Pomysł ten został przychylnie odebrany przez przełożoną klasztoru, a także przez biskupa paryskiego. Wybrany miesiąc nie jest

przypadkowym bowiem to właśnie w czerwcu 1675 roku miało miejsce wspomniane wcześniej najważniejsze z wielkich objawień doświadczonych przez św. Małgorzatę Marię Alacoque. W tym

roku. Natomiast jako oficjalną modlitwę nabożeństwo czerwcowe zatwierdził Papież Pius IX w 1873 roku.

Litania składa się z serii wezwań skierowanych do Jezusa, których celem jest wyrażenie

Jezusa, cierpliwie i wielkiego miłosierdzia” czy „Serce Jezusa, źródło wszelkiej pociechy” i kończy się prośbą „zmiłuj się nad nami”. Celem litanii jest zatrzymanie się i medytacja nad miłością Jezusa do wszystkich

(źródło: www.pixabay.com)

miesiącu przypada również Święto Serca Pana Jezusa.

W Polsce nabożeństwo czerwcowe po raz pierwszy odprawiono w kościele Sióstr Wizytek w Lublinie w 1857

miłości, adoracji o oddania Jego Najświętszemu Sercu. Każde wezwanie podkreśla inną cechę lub aspekt Serca Jezusa, np. „Serce Jezusa, gorzące ognisko miłości”, „Serce

ludzi, Jego cierpieniem i poświęceniem. Każde wezwanie pozwala się nam zbliżyć do Chrystusa, wyrazić wiarę i oddanie oraz prosić o Jego miłosierdzie.

Wypowiadając wezwania Litani do Najświętszego Serca Pana Jezusa możemy skupić się na Jego miłości i poświęceniu dla nas. Dla wielu wiernych litania ta jest również źródłem pocieszenia i nadziei, a także wynagrodzeniem Jezusowi za grzechy i zniewagi, jakie wyrządza Mu ludzkość. W obliczu trudności i cierpienia, modlitwa ta ma na celu przypomnieć nam o nieskończonej miłości jaką Jezus nas obdarowuje, a także o Jego obecności w każdej chwili naszego życia. Odmawiając litania możemy powierzyć Jezusowi wszystkie swoje troski i zmartwienia, ufając w Jego miłosierdzie i opiekę.

W czerwcu warto poświęcić chwilę na adorację Najświętszego Sakramentu oraz odmówienie Litani do Najświętszego Serca Pana Jezusa wraz z medytacją nad każdym wezwaniem. Odkrycie, a przede wszystkim uzmysłowienie sobie jak wielką miłością obdarza nas sam Jezus, a także poczucie bycia umiłowanym dzieckiem Boga jest dla nas uwolnieniem i szczęściem w życiu codziennym.

Anna Janczyk

R E K L A M A

KAMIENIARSTWO
GRANBUD
inż. Waldemar Rycyk
CHYŻA 71-ZAMOŚĆ
84 641 16 50 - BIURO
503 148 981 - PRODUKCJA
502 375 884

GRANIT • MARMUR • KWARCYT
KOMINKI SCHODY • PARAPETY
BLATY
KUCHENNE i ŁAZIENKOWE
www.granbud.net.pl

NAGROBKI
GRANITOWE
PRODUKCJA
MONTAŻ
RZEŻBY W KAMIENIU
LITERNICTWO NAGROBNE
Raty

Duchowe wędrówki: pielgrzymka i podróż a wiara-w poszukiwaniu autentyczności w XXI w.

Wędrowanie, zarówno to fizyczne, jak i duchowe, od zawsze stanowiło integralną część ludzkiej natury. Już w starożytnych opowieściach i mitach bohaterowie wyruszyli w dalekie wyprawy, mierząc się z przeciwnościami losu, aby odkryć siebie i sens życia. Współcześnie, choć tempo życia znacząco przyspieszyło, a świat stał się globalną wioską, potrzeba duchowych poszukiwań nie słabnie. Pielgrzymki i podróże stają się nie tylko sposobem na poznawanie nowych miejsc i kultur, ale również okazją do pogłębienia wiary, refleksji nad życiem i odnalezienia wewnętrznego spokoju.

Pielgrzymki i podróże, zwłaszcza te o charakterze religijnym, mogą stać się odpowiedzią na głębokie potrzeby współczesnego człowieka, szukającego sensu życia, pogłębienia wiary i autentycznych relacji.

Pielgrzymka - droga do świętości

Dla katolików pielgrzymka oznacza szczególną podróż, mającą na celu dotarcie do świętego miejsca, np. sanktuarium maryjnego czy grobu świętego. Jest to czas modlitwy, wyrzeczeń i pokory, podczas którego pielgrzymi jednoczą się w wierze i wspólnie zmierzają ku swemu celowi. Pielgrzymka to nie tylko wędrówka fizyczna, ale przede wszystkim duchowa przemiana. Pozwala ona na oderwanie się od codziennych trosk, skupienie się na Bogu i refleksję nad własnym życiem. To czas na modlitwę, spowiedź i adorację Najświętszego Sakramentu, a także na spotkanie z innymi wierzącymi i budowanie wspólnoty.

Podróż - odkrywanie piękna świata i Boga

Podróżowanie, nawet jeśli nie ma charakteru religijnego, może stać się okazją do pogłębienia wiary. Podziwiając piękno natury, doświadczając różnych kultur i poznając nowych ludzi, łatwiej dostrzec wielkość Boga i Jego dzieła. Każda podróż może być swą pielgrzymką, podczas której szukamy nie tylko nowych miejsc, ale również odpowiedzi

Pielgrzymka dzieci pierwszokomunijnych z Nabroża (fot.: M. Zawisłak)

na pytania o sens życia i miejsce człowieka w świecie.

Natura - źródło wytchnienia i inspiracji

Kontakt z naturą od zawsze miał zbawienny wpływ na ludzką psychikę. Spacerowanie po lesie, górskie wędrówki czy relaks nad brzegiem morza pozwalają nam na odprężenie się, wyciszenie myśli i odnalezienie wewnętrznej równowagi. Natura jest również źródłem inspiracji i zachwyty. Piękno otaczającego nas świata może przybliżyć nas do Boga i pomóc w pogłębieniu wiary.

Dzieła ludzkie

- świadectwo wiary i talentu
Podczas podróży warto zwiedzać kościoły, katedry i inne miejsca sakralne. Podziwiając architekturę, rzeźbę i malarstwo, możemy doświadczyć piękna wiary i talentu ludzkiego. Dzieła sztuki sakralnej mogą stać się inspiracją do refleksji nad tajemnicami wiary i umocnić naszą modlitwę.

Rola katolickich biur podróży

Katolickie biura podróży, biorąc pod uwagę powyższe zagadnienia, odgrywają ważną rolę w organizowaniu pielgrzymek

i wyjazdów o charakterze religijnym. Oferują one kompleksową opiekę nad pielgrzymami, zapewniając transport, noclegi, wyżywienie oraz program duchowy. Ważnym elementem pielgrzymek organizowanych przez katolickie biura podróży jest opieka duszpasterska. Kapłani sprawują Eucharystię, prowadzą modlitwy i rozważania różańcowe, a także spowiadają pielgrzymów. Dzięki temu pielgrzymka staje się nie tylko podróżą turystyczną, ale również głębokim przeżyciem duchowym.

Wyalienowany świat i potrzeba duchowości

Współczesny człowiek żyje w ciągłym pośpiechu i stresie. Żyje w świecie, który staje się coraz bardziej zatowimizowany i wyalienowany. Ten ciągły pośpiech, nadmiar informacji, konsumpcjonizm i kultura indywidualizmu prowadzą do izolacji i poczucia samotności. Ludzie coraz częściej tracą kontakt ze sobą nawzajem i z naturą, co negatywnie wpływa na ich kondycję psychiczną i duchową.

W tym kontekście coraz większe znaczenie zyskuje

potrzeba doznań duchowych i poczucia wspólnoty. Pielgrzymki i podróże, zwłaszcza te o charakterze religijnym, mogą stać się odpowiedzią na potrzeby współczesnego świata.

Pielgrzymka jako antidotum na alienację

Pielgrzymka to nie tylko podróż do konkretnego miejsca, ale również droga do wnętrza siebie. Jest to czas na modlitwę, refleksję i skupienie się na wartościach duchowych. Pielgrzymka pozwala oderwać się od codziennych trosk i zbliżyć się do Boga. Wspólne wędrowanie z innymi ludźmi, którzy dzielą nasze wartości, może stać się źródłem poczucia wspólnoty i przynależności oraz zbawiennie wpłynąć na rozwój naszego wnętrza czy pomóc nam w osiągnięciu wewnętrznego spokoju.

Wspólnota wiary w obliczu wyobcowania jednostki

Wiara w Boga może być silnym antidotum na samotność, na poczucie wyobcowania czy niezrozumienia. Daje ona poczucie sensu życia, bezpieczeństwa i przynależności do większej społeczności. Wspólnota wierzących może stać się oparciem w trudnych chwilach i źródłem siły do pokonywania życiowych wyzwań.

Rola Kościoła w XXI wieku

W obliczu rosnącej alienacji współczesnego człowieka Kościół katolicki może odegrać ważną rolę. Oferując pielgrzymki, rekolekcje i inne

formy duchowej aktywności, Kościół pomaga ludziom odnaleźć sens życia, pogłębić wiarę i zbudować wspólnotę. Ważne jest, aby Kościół był otwarty na potrzeby współczesnego człowieka i oferował mu wsparcie duchowe w zrozumiałym i atrakcyjnym sposób.

Rozwój masowej turystyki – zagrożenia

Niestety, dynamiczny rozwój turystyki w ostatnich dekadach przyniósł ze sobą szereg negatywnych zjawisk. Turystyka masowa często wiąże się z nadmierną eksploatacją środowiska naturalnego, degradacją lokalnych kultur i pogorszeniem warunków życia mieszkańców regionów turystycznych.

W tym kontekście rośnie znaczenie odpowiedzialnej turystyki, która uwzględnia nie tylko potrzeby turystów, ale również dba o środowisko naturalne i lokalne społeczności. Katolickie biura podróży mogą odegrać kluczową rolę w promowaniu takiej turystyki, oferując pielgrzymki i wyjazdy o charakterze religijnym, które są:

- **Ekologiczne:** Organizowanie pielgrzymek i wyjazdów w sposób zrównoważony, z minimalnym wpływem na środowisko naturalne. Oznacza to m.in. korzystanie z lokalnych środków transportu, promowanie ekologicznych form zakwaterowania i wyżywienia, a także edukowanie pielgrzymów na temat ochrony środowiska.

- **Sprawiedliwe społecznie:** Wspieranie lokalnych

społeczności poprzez korzystanie z lokalnych usługodawców, kupowanie lokalnych produktów i rzemiosła, a także organizowanie spotkań z mieszkańcami i zaangażowanie pielgrzymów w lokalne inicjatywy.

- **Kulturalnie wrażliwe:** Szanowanie lokalnych kultur i tradycji, promowanie dialogu międzykulturowego i edukowanie pielgrzymów na temat lokalnej historii i sztuki. Organizowanie spotkań z lokalnymi liderami religijnymi, udział w lokalnych celebracjach religijnych i odwiedzanie lokalnych miejsc kultu, może stać się cennym doświadczeniem duchowym i kulturowym.

Przykładowe działania katolickich biur podróży na rzecz odpowiedzialnej turystyki:

- Współpraca z lokalnymi organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz ochrony środowiska i rozwoju lokalnych społeczności.

- Organizowanie kampanii edukacyjnych na temat odpowiedzialnej turystyki wśród pielgrzymów i turystów.

- Wdrażanie standardów zrównoważonego rozwoju w swoich działaniach.

- Promowanie lokalnych produktów i rzemiosła.

Misja HeavenTour – katolickiego biura podróży diecezji zamojsko-lubaczowskiej

Stowarzyszenie Krzewienia Kultury Medialnej im. Jana Pawła II w Zamościu,

mając na uwadze słowa swojego świętego patrona o tym, że „(...) *Inteligentna turystyka pozwala dowartościować piękno świata stworzonego. Dzięki niej człowiek podchodzi do niego z szacunkiem, cieszy się nim i nie narusza jego równowagi (...)*” pragnie „*nauczyć się patrzeć na świat stworzony oczyma czystymi i pełnymi zdumienia*”, by „*łatwiej otworzyć się na rzeczywistość nadprzyrodzoną, która nadaje sens i wartość ziemskim przedsięwzięciom i planom*”. W tym właśnie celu stowarzyszenie utworzyło nowe katolickie biuro podróży działające przy Katolickim radiu Zamość – HeavenTour, by w dwóch wymiarach: dosłownym i przenośnym prowadzić ludzi do nieba. W tej „ziemskiej” perspektywie – dać uczestnikom wyjazdu okazję do wytchnienia i odpoczynku, a w wymiarze duchowym – przyczynić się do pogłębiania wiary i wewnętrznej przemiany podróżujących. Misja, założenia i oczekiwane „efekty” wyjazdów, zostały sprytnie ukryte już w samym logo biura podróży. Nazwa – ‘heaven’ z angielskiego oznacza ‘niebo’; kolor niebieski logo – odnosi się do symboliki kolorystycznej płaszcza/sukni Matki Bożej, a ukryte skrzydła anioła – zawierają prośbę o opiekę nad przedsięwzięciem, ale też naszą wiarę nie tylko w lepszą przyszłość, ale wiarę w ludzi. Choć HeavenTour działa dopiero od 2 miesięcy, ma na swoim koncie już kilka wyjazdów Polsce i za granicą. Destinacje nie były przypadkowe.

Realizując naszą misję wyzywamy opieki i przewodnictwa Matki Bożej, z tego powodu w pierwszej kolejności chcemy odwiedzić sanktuaria, w których zauważalny jest Jej żywy kult. Nie wszyscy z nas przecież byli w Gietrzwałdzie, Gidlach, Świętej Lipce, Bardzie, Wambierzycach czy Międzygórzu, a nawet w Częstochowie. Historia tych miejsc, a także przywoływane podczas wyjazdów świadectwa kultu iaskotrzymanych za przyczyną Matki Bożej pomagają w pogłębianiu wiary wspólnoty, budowaniu jej i odkrywaniu piękna świata.

Wyrażamy głęboką nadzieję, że to nowe katolickie biuro podróży odegra kluczową rolę w życiu duchowym diecezji oraz w promowaniu odpowiedzialnej turystyki, która uwzględnia nie tylko potrzeby turystów, ale również dba o środowisko naturalne i lokalne społeczności. Wierzimy, że będzie wspaniałą odpowiedzią na potrzeby współczesnego świata. Wybierając HeavenTour, pielgrzymi i turyści mogą mieć pewność, że ich podróż będzie nie tylko duchowym przeżyciem, ale również przyczyni się do pozytywnej zmiany w środowisku lokalnym.

Monika Zawiślak
Kierownik Biura Podróży
HeavenTour

R E K L A M A

AKADEMIA ZAMOJSKA

STUDIA

JEDNOLITE MAGISTERSKIE

I STOPNIA

LICENCJACKIE I INŻYNIERSKIE

II STOPNIA

MAGISTERSKIE

PODYPLOMOWE

Dotłącz do nas!

www.akademiazamojska.edu.pl

odkryj RUMUNIĘ w tydzień

**4 WRZEŚNIA
10 2024**

Heaven tour

Poznaj

Unikalną kulturę,
bogate tradycje rumuńskie,
pyszną kuchnię!

Wycieczka objazdowa

Cluj-Napoca, Alba Iulia,
Sibiu, Cozia, Cirtea de
Arges, Bukareszt, Sinaia,
Braszow, Sihisoara, Targu
Mures, kopalnia w Turdzie.

Gwarantowane

Przystępne ceny, opieka
pilota i doświadczonego
przewodnika mieszkającego
na stałe w Bukareszcie,
ubezpieczenie.

Zapisy do 20 lipca!

Skontaktuj się z nami i poznaj szczegóły wycieczki:

📞 507185686

✉ heaventour@zamojskolubaczowska.pl

🌐 www.heaventour.pl

Chomik europejski – ginący klejnot pól

Chomik europejski to rodzimy gatunek, który obecnie jest krytycznie zagrożony wyginięciem, a teren jego występowania w Polsce znacząco się skurczył i ciągle się zmniejsza.

W latach 70. XX wieku chomik europejski obejmował swoim zasięgiem prawie całą centralną i południową część Polski. Weryfikacja historycznego obszaru występowania chomika w Polsce przeprowadzona w latach 2000-2007 pokazała, że w ciągu 30 lat zmniejszył się on do 25%. Gatunek ten zachował się jeszcze na południu i południowym – wschodzie naszego kraju. Stosunkowo liczne stanowiska znajdują się w województwach: lubelskim, podkarpackim, świętokrzyskim i małopolskim. Izolowane populacje żyją również w miastach, np. w Lublinie, Krakowie, Jaworznie, Siemianowicach Śląskich czy na obrzeżach Jawora koło Legnicy. Szacuje się, że chomik europejski wyginie w ciągu najbliższych 10 lat, pomimo tego, że zgodnie z polskim prawem jest pod ścisłą ochroną. Do niedawna niewiele osób zdawało sobie sprawę z występowania chomika europejskiego w naszym kraju. W niektórych miejscach zwalczano go i wciąż zwalczają go jako szkodnika. Chomik znika więc niezauważenie.

Chomik europejski ma krępe ciało, krótkie łapy i krótki ogon pokryty włoskami, sierść na grzbiecie i głowie jest rudobrunatna, a brzuch jednolicie czarny – co wyróżnia go na tle innych ssaków, u których brzuch jest zazwyczaj jaśniejszy niż grzbiet. Doskonale jest to widoczne kiedy zwierzę staje na tylnych łapach. Kolor sierści wokół pyska i na stopach jest biały. Chomiki mają również wyraźnie zaznaczone małżowiny uszne. Długość ciała chomika europejskiego waha się od 18 - do 28 cm, a długość ogona od 3 do 7 cm. Cechą charakterystyczną są obszerne torby policzkowe, które służą głównie do przenoszenia pokarmu. W obliczu zagrożenia zwierzę nadyma swoje policzki, wówczas wydaje się jeszcze większy chcąc w ten sposób przestraszyć napastnika. Gryzoń ten odznacza się niezwykłą odwagą i walecznością. Zaniekpokojny wydaje charakterystyczne odgłosy przypominające

Chomik Europejski (fot.: P. Zarzycki)

skrzeczenie lub szczekanie dlatego przez starszych rolników nazywany był: chomem, skrzeczkiem, reczkiem, ziemnym pieskiem lub zimnym pieskiem. Znanych jest około 30 regionalnych nazw chomika. Gryzoń ten preferuje mozaikowy układ wąskich pól poprzedzielanych miedzami. Wybiera pola z uprawą zbóż, buraków cukrowych, koniczyny, ziemniaków ale zamieszkuje również ogródki przydomowe z uprawą warzyw. Miedze służą chomikom za bezpieczne korytarze, wzdłuż których mogą się przemieszczać. Ponadto obfitują w nasiona traw i bezkręgowce, urozmaicającą bazę pokarmową, a nory budowane w miedzach są dla niego bezpieczniejszym schronieniem. Chomiki europejskie są zwierzętami wszystkożernymi. Żywią się różnymi częściami roślin uprawnych i krzewów. Wybierają zboża, rośliny strączkowe i pastewne, warzywa, rośliny okopowe oraz rośliny zielne. Należy zaznaczyć, że chomik zjada owoce, pędy i liście, nie uszkadzając przy tym kory ani korzeni drzew. Swoje menu chomiki urozmaicają pokarmem zwierzęcym, głównie

bezkręgowcami i w mniejszym stopniu kręgowcami. Nie pogardzą również ptasim jajem czy owadami. Zbyt uboga dieta pozbawiona takich składników jak tłuszcze, białka, witaminy, minerały obniża kondycję i rozrodczość tych gryzoni. Znalezione na powierzchni ziarna, nasiona, warzywa i owoce chomiki pakują do toreb policzkowych i przenoszą do spichlerza. Przeciętnie jeden osobnik gromadzi nie więcej niż 2-3 kg pokarmu. W 1999r. Stały Komitet Konwencji Berneńskiej uznał gatunek *Cricetus cricetus* za „fundamentalny element dziedzictwa przyrodniczego Europy, który wymaga pilnych działań mających na celu jego ochronę przed wyginięciem.” Natomiast załącznik IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory wskazuje, że: „Bez względu na ich szkodę, a także odławianie, przesiedlanie we własnym zakresie czy trzymanie w domowych terrariach!” W Polsce chomik europejski jest objęty ochroną prawną zgodnie

z załącznikiem nr 1 do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, w którym chomik widnieje jako gatunek ściśle chroniony z koniecznością ochrony czynnej!

Chomik europejski jest gatunkiem parasolowym, co oznacza, że chroniąc go, chronimy również szereg innych gatunków zasiedlających to samo siedlisko. Są one także ważnym składnikiem w pokarmie drapieżnych ssaków i ptaków. Jeżeli więc stracimy ten gatunek to gatunki z wyższych poziomów łańcucha troficznego zmniejszą swoją liczebność lub całkowicie znikną, a zubożony ekosystem może całkowicie się załamać.

Do najważniejszych przyczyn zmniejszania populacji i wymierania gatunku przyczynia się ciągle traktowanie chomika europejskiego jako szkodnika, trucie go rodentycydami, pestycydami i herbicydami, zalewanie nor, bezpośrednie odłowy i celowe zabijanie. Szkodliwe są również zmiany w strukturze upraw, zanik miedz, zalesianie terenów porolnych i zwiększanie arealu nieużytków. Obecna

intensyfikacja tempa prac polowych i mechanizacja rolnictwa, jest szczególnie niekorzystna dla młodych chomików, które mają zbyt mało czasu na zgromadzenie zapasów pożywienia i w czasie zimy giną z głodu. Zagrożeniem jest również duże zagęszczenie drapieżników w siedliskach chomików, urbanizacja oraz ciągły rozwój dróg i autostrad, gdzie brak przejść dla zwierząt powoduje fragmentację siedlisk i izolację populacji. Postępujące zmiany klimatyczne, a w szczególności niestabilność zim, powodują, że hibernacja chomika jest krótka, a okresy wybudzania stają się coraz dłuższe. Wówczas zgromadzone zapasy szybko ulegają wyczerpaniu, a brak wegetacji na polach sprawia, że nie można ich uzupełnić.

Czasem rola konkretnego gatunku w ekosystemie nie jest wyrazista ani jednoznaczna i trudna do zauważenia gołym okiem. Z badań wynika, że przy budowaniu nor, gryzoń ten potrafi wydobyć ok 1m³ ziemi, a drążąc podziemne korytarze, miesza i przemieszcza substancje z głębokich warstw w glebie, co ma bardzo pozytywny wpływ na rośliny uprawne. Dodatkowo nory chomików stanowią schronienie dla licznych bezkręgowców i mikroorganizmów, które biorą udział w procesie tworzenia substancji organicznej gleby, a niezamieszkałe korytarze są cennym rezerwuarem wody.

Los tego najbarwniejszego ssaka zależy nie tylko od ochrony gatunku środowiska życia ale w szczególności od poziomu świadomości ludzi, a zwłaszcza rolników. Od tego czy ich pola będą schronieniem nie tylko dla chomika ale również dla innych coraz rzadszych gatunków takich jak zajęc czy kuropatwa. Należy pamiętać, że miejscem kota domowego powinien być dom, a nie pola i las, a na spacer z psem zawsze wychodzić na smyczy.

Małgorzata Bielecka
ZLPK Oddział w Zamościu

Czartowe Pole - perła turystyki

Czartowe Pole to jedno z najbardziej malowniczych i tajemniczych miejsc na Roztoczu. Znane z pięknych krajobrazów, bogactwa przyrody i unikalnych formacji geologicznych, stanowi prawdziwą perłę turystyki. W tym sezonie odwiedzających to miejsce czeka niespodzianka. Ścieżki prowadzące przez malowniczy rezerwat zostały odnowione przez Nadleśnictwo Józefów.

(fot.: A.Janczyk)

Rezerwat przyrody Czartowe Pole, utworzony w 1958 roku, rozciąga się na powierzchni około 63 hektarów i przyciąga zarówno miłośników przyrody, jak i turystów szukających

wrażeń i spokoju wśród dzikiej natury. Już sama nazwa przyciąga uwagę i można powiedzieć, puszcza oczko, by zachęcić turystów do zaciekawienia się tym miejscem.

Wywodzi się ona z miejscowych legend, które opowiadają o diabelskich mocach rzekomo działających na tym terenie. Według jednej z nich, miejsce to było areną walki między dobrem a złem, gdzie czarty miały przegrywać z siłami dobra. Inna wersja mówi o niespokojnych duszach blakających się po okolicy, co dodaje rezerwatowi aurę tajemniczości i magii. Historycznie, teren ten był ważnym miejscem dla okolicznych mieszkańców, zarówno ze względu na zasoby naturalne, jak i strategiczne położenie. Obszar ten był świadkiem licznych wydarzeń historycznych, w tym potyczek z okresu powstań narodowych i II Wojny Światowej. Czartowe Pole to przede wszystkim niezwykła różnorodność przyrody. Rezerwat położony jest nad rzeką Sopot, która tworzy tu liczne bystrza i wodospady, dodając krajobrazowi dynamiki i uroku. Rzeka ta, płynąca przez teren rezerwatu, wyrzeźbiła głęboką dolinę, w której można

podziwiać unikalne formacje skalne. Flora rezerwatu jest wyjątkowo bogata. Występują tu liczne gatunki roślin chronionych, lasy liściaste, głównie buczyny, przeplatają się

z lasami mieszanymi i łąkami, tworząc różnorodne siedliska dla wielu gatunków fauny. Fauna Czartowego Pola jest równie imponująca. Można tu spotkać wiele gatunków ptaków, w tym dzięcioły, sowy i różne drapieżniki, jak myszolew czy jastrząb. Bogactwo owadów, w tym rzadkie gatunki motyli i chrząszczy, czyni to miejsce wyjątkowym dla entomologów i miłośników przyrody.

Czartowe Pole to popularny cel turystyczny, oferujący wiele atrakcji dla odwiedzających. To miejsce kochają zarówno lokalni mieszkańcy, którzy uwielbiają tu wracać, jak i turyści z całego kraju. W ciągu roku odwiedza je ponad 50 tysięcy ludzi. Szlak Czartowe Pole jest idealny dla rodzin z dziećmi oraz osób szukających lekkiej, ale malowniczej wędrowki.

Szlak „Czartowe Pole” prowadzi wzdłuż rzeki Sopot. Szlak ten jest idealny dla rodzin z dziećmi oraz osób szukających lekkiej, ale malowniczej wędrowki. Na trasie można zobaczyć najważniejsze atrakcje rezerwatu, w tym

Ścieżki przy Czartowym Polu (fot.: A.Janczyk)

Ścieżki przy Czartowym Polu (fot.: A.Janczyk)

wodospady i formacje skalne, nie tak spektakularne jak na Szumach na Tanwi, ale również urocze. Dolina rzeki Sopot, szum wody i drzew, a także śpiew ptaków urozmaica nam odkrywanie terenu. Wśród drzew, na końcu ścieżki edukacyjnej chowa się także bardzo romantyczne miejsce, czyli ruiny starej papierni wpisane do rejestru zabytków. Na tablicy opisującej czym są owe mury możemy przeczytać „Ruiny papierni – pozostałość dużego niegdyś zakładu przemysłowego Ordynacji Zamojskiej wybudowanego w XVIII wieku. W latach Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego zakład był dzierżawiony przez Lejbusia Kahan, a następnie Całę Wax – właściciela drukarni hebrajskiej w Józefowie. W latach 30-tych XIX wieku produkowano tu około 4000 ryz papieru co stanowiło 80% całej produkcji w guberni Lubelskiej. Ponad 9 gatunków papieru, między innymi pakowy, drukowy, kancelaryjny, stemplowy. Papier wytwarzany był ręcznie głównie ze szmat. Ciekawostką jest to, że zawierał znak wodny – monogram ordynata lub herb Zamojskich. To jeden z największych zakładów w Królestwie Polskim. Wykorzystywał siłę splywu wód rzeki Sopot. Do

upadku papierni przyczyniły się bezpośrednio powódzie w 1849 roku i 1870 oraz pożar w 1883 roku, po którym odbudowa zakładu z powodu ogromnych zniszczeń stała się nieopłacalna”.

Strategicznym miejscem było położenie papierni nad rzeką, ponieważ prąd rzeki dostarczał energii. Do upadku papierni przyczyniły się bezpośrednio powódzie w 1849 roku i 1870 oraz pożar w 1883 roku, po którym odbudowa zakładu z powodu ogromnych zniszczeń stała się nieopłacalna.

Czartowe Pole w ostatnim czasie cieszy się bardzo dużą popularnością. W weekend majowy to miejsce odwiedziło naprawdę wiele turystów, dlatego jeszcze bardziej cieszą wyremontowane i odnowione ścieżki. Teren jest wymagający do utrzymania, jeśli chodzi o infrastrukturę turystyczną, ze względu na to, że jest to dolina rzeki. Występują tu również spore spadki terenu, dlatego wykonano schodki, kładki, pomosty i poręczę. To wszystko musiało być stabilne i bezpieczne dla osób, które chcą zwiedzić rezerwat i odwiedzić ścieżkę edukacyjną o tej samej nazwie.

Remont wymagał dużego nakładu finansowego, ale

Rzeka Sopot (fot.: A.Janczyk)

także zdobycia zgód formalnych m.in. od Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Należało wypracować formę przebudowy, która jak najmniej ingerowała w środowisko, a jednocześnie aby

odnowione elementy były jak najbardziej naturalne i spójne z tym miejscem. Udało się to wykonać dzięki wykorzystaniu drewna dębowego, a dzięki temu, że jest ono solidne i grube może służyć przez kilka sezonów.

Co dokładnie zostało wykonane? Siedem odcinków schodów o łącznej długości ok. 140 metrów, cztery drewniane pomosty o łącznej długości ok. 40 metrów, cztery kładki przez rzekę o łącznej długości ok. 100 metrów. Ponadto zostały wzmocnione dojścia.

Dzięki wyremontowanej infrastrukturze na spacer po Czartowym Polu mogą wybrać się rodziny z dziećmi, ale także osoby starsze, ponieważ trasa jest bezpieczna, a dzięki poręczom można ją pokonać bez większego wysiłku.

Trasa jest w pełni ścieżką edukacyjną, na której znajdziemy szereg tablic informacyjnych, przybliżających zalety tego miejsca oraz tutejszą przyrodę. Oznakowaniem ścieżki jest charakterystyczny biało-niebieski kwadrat.

Niezmieniona została lokalizacja przystanków, co na pewno ucieszy stałych bywalców tego malowniczego miejsca. Zapoznając się z treścią tablic informacyjnych możemy dowiedzieć się m.in. o rzece Sopot, charakterze rezerwatu, a także o gatunkach roślin i zwierząt, które mijamy, a które tak łatwo przeoczyć podczas spaceru.

Leśnicy, dzięki trudowi włożonemu w swoją pracę, a także chęci poszerzenia swojej wiedzy starają się przystosować las do funkcjonowania człowieka. Chroniąc cenne miejsca, chcą udostępnić skarb narodowy, jakim są lasy społeczeństwu. Tworząc ścieżki edukacyjne, rowerowe czy spacerowe każdy z nas bez względu na to czy w lesie się czuje bardziej czy mniej swobodnie mógł znaleźć coś dla siebie.

Czartowe Pole to malownicze miejsce, które warto odwiedzić, by odpocząć wśród szumu drzew, delikatnych wodospadów oraz śpiewu ptaków. Przy parkingu są również ławki i stoliki, dzięki temu można zaplanować odpoczynek i posiłek. Pamiętajmy, że będąc w lesie należy zachować porządek.

W to miejsce warto również wybrać się rowerem. Czartowe Pole to dobry punkt startu by podziwiać Roztocze na dwóch kołach. Można wybrać asfaltowe lub leśne ścieżki, a także przygotowany przez Nadleśnictwo Józefów tzw. „SingleTrack”, czyli prawdziwy raj dla rowerzystów lubiących wyzwania. Ośmiokilometrowa ścieżka doprowadzi nas przez liczne przeszkody do Józefowa. Na pewno poświęcimy jej więcej uwagi w kolejnych numerach Roztoczańskiego Głosu.

Anna Janczyk

Ruiny starej papierni (fot.: A.Janczyk)

4-DNIOWA PIELGRZYMKA

WILNO TRÓKI KOWŃNO

28-31 SIERPNIA

Podczas przejazdu na prośbę grupy odwiedzimy również Gietrzwałd, Świętą Lipkę lub Sokółkę.

1 dzień

Przejazd przez Polskę. Wieczorem przyjazd do Wilna.
Obiadokolacja i zakwaterowanie w hotelu.

2 dzień

Msza święta w Sanktuarium Jezusa Miłosiernego. Zwiedzanie Starówki wileńskiej.
Zwiedzanie Domku na Antokolu, w którym mieszkała św. Faustyna Kowalska.
Obiadokolacja i nocleg w hotelu.

3 dzień

Msza święta w Sanktuarium Matki Bożej Miłosierdzia w Ostrej Bramie.
Zwiedzanie najstarszego i najpiękniejszego cmentarza polskiego na Rossie.
Zwiedzanie Ponar. Wyjazd i zwiedzanie Trok. Degustacja dań regionalnych kuchni karaimskiej - kibinów.
Rejs statkiem po jeziorze Galve z 20 wysepkami.

4 dzień

Zwiedzanie Kowieńskiej Starówki.
W godzinach południowych wyjazd do Polski.
Szczegółowy plan na naszej stronie internetowej

Cena zawiera:

Ubezpieczenie, opiekę pilota, 3 noclegi (pokoje dwuosobowe z łazienkami) w hotelu w Wilnie;
3 śniadania (szwedzki stół) i 3 obiadokolacje (zupa, II danie, napój); Rejs statkiem w Trokach;
Degustacja kibinów karaimskich w Trokach;
Posługa przewodnicka od przyjazdu grupy do Wilna; aż do wyjazdu do Polski; Opłaty miejskie.

CENA

360zł

i 200 euro

(dla grup powyżej 40 os)

507185686

heaventour@zamojskolubaczowska.pl

www.heaventour.pl

Opady czerwcowe

Czerwiec w przeszłości był miesiącem, w którym często dominowały obfite i intensywne opady atmosferyczne. Świadczą o tym liczne przysłowia ludowe, a wśród nich np. czerwiec po deszczowym maju, często dżdżysty w naszym kraju, czy przed świętym Janem (24 czerwca) prosić o deszcz potrzeba, a po świętym Janie nieproszony pada. Inne z kolei mówi, że w czerwcu się pokaże, co nam Bóg da w darze.

Warunki atmosferyczne w tym miesiącu, podobnie jak pogoda w pozostałych miesiącach okresu wegetacyjnego, decydują o wielkości i jakości uzyskiwanych plonów.

W czerwcu mamy najdłuższe dni w roku. W Zamościu 22 czerwca dzień trwa 16 godzin i 30 minut. Rozpoczynają się wakacje, a temperatura powietrza i wody zachęca do wszelkich aktywności na wolnym powietrzu.

Średnia temperatura powietrza w czerwcu wynosi 17,4°C i na przestrzeni 48 lat zmieniała się w zakresie od 14,4°C w 1985 r. do 22,8°C w 2006 r.

W czerwcu w Zamościu przeciętnie występuje 13 dni z opadami. Średnio w tym

okresie spada 75,6 mm deszczu. W okresie ostatnich 48 lat najbardziej zasobny w opady był czerwiec w 1988 r., kiedy to zanotowano 167,0 mm deszczu, a najuboższy 1996 r., w którym spadło tylko 17,0 mm.

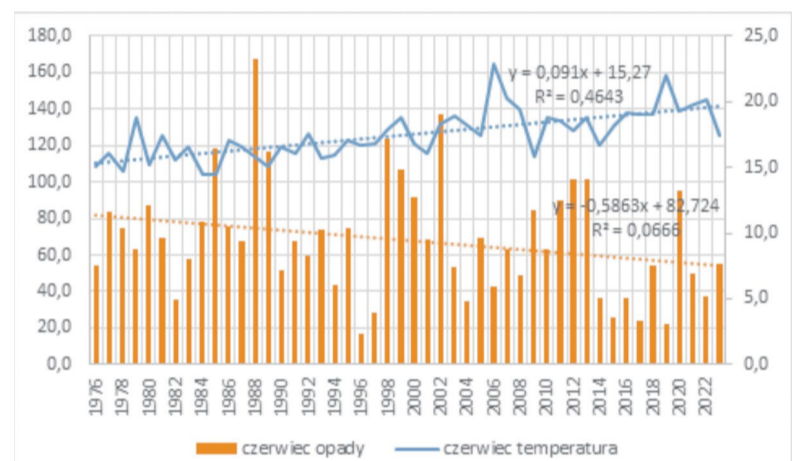
Wyznaczone linie trendu wskazujące następujące i przewidywane zmiany temperatury powietrza i opadów atmosferycznych wskazują, że w naszym regionie w najbliższej przyszłości będzie pogłębiał się obserwowany od końca minionego wieku deficyt wody wywołany zmniejszającą się wielkością sum opadów atmosferycznych i wzrastającym wraz ze wzrostem temperatury procesem parowania.

Czerwiec, podobnie jak maj, to miesiąc, w którym występują zjawiska burzowe – średnio w tym miesiącu występuje 6 dni z burzą i 3 dni z opadem, którego wielkość przekracza 10 mm.

Spośród innych zjawisk atmosferycznych w czerwcu dość często pojawia się rosa (około 22 dni), która zwłaszcza w suchym okresie bezopadowym jest czynnikiem zwiększającym wilgotność w przygruntowej warstwie powietrza i podnoszącym zasoby wody w glebie.

Dr hab. Andrzej Samborski
prof. A.Z.

Opady atmosferyczne i temperatura powietrza w Zamościu w czerwcu w latach 1976-2023

(rys. A. Samborski profesor A.Z.)

Drodzy Przyjaciele Katolickiego Radia Zamość!

Katolickie Radio Zamość jest powołane do służby. Służy przede wszystkim słuchaczom informacjami, reportażami, modlitwą, katechezą, audycjami, transmisjami i dobrym słowem, ale też pełni różnorodne funkcje promocyjne i edukacyjne. 2024 rok, to czas wielkich wyzwań także dla naszej Rozgłośni. Planujemy poszerzać tematykę poruszaną na falach naszego Radia, wprowadzać nowe, ciekawe audycje, angażować kapłanów naszej diecezji, samorządowców oraz ludzi świeckich do ścisłej współpracy, by działalność Rozgłośni zawsze przynosiła obfite owoce. Nieustannie poprawiamy warunki techniczne, a także uzupełniamy studio radiowe, by jakość emisji była na najwyższym poziomie. Chcemy się z Wami dzielić tym, co ważne i być obecni w Waszych domach zarówno w chwilach trudnych, takich jak pandemia, jak i tych radosnych. Katolickie Radio Zamość wspierane jest przez Was zarówno przez modlitwę jak i poprzez dobrowolne wpłaty, dzięki czemu działalność Rozgłośni może być nadal prowadzona niezależnie od innych

stacji radiowych. O każdym z Was pamiętamy w codziennej modlitwie, a także w audycji Złota Księga Dobrodziejów Radia. Dzięki Wam możemy nadal się rozwijać i dzielić tym, co wartościowe. Aby ta działalność mogła być jak najbardziej owocna chcielibyśmy zaprosić Was do wspierania naszej rozgłośni poprzez:

HONOROWY COMIESIĘCZNY „ABONAMENT”

Ustaw stałe zlecenie przelewu: KATOLICKIE RADIO ZAMOŚĆ ul. Hetmana J. Zamoyskiego 1, 22-400 Zamość nr konta: PKO BP o/Zamość 15 1020 5356 0000 1202 0005 1912 (z dopiskiem: darowizna na KRZ)

FORMULARZ WPŁATY

1. Wypełnij brakujące pola (imię, nazwisko, adres, kwota)
2. Oderwij formularz
3. Wpłać wybraną kwotę w oddziale banku lub na poczcie

Wierzmy, że dzięki Państwa zaangażowaniu i pomocy będziemy mogli jeszcze dynamiczniej rozwijać Katolickie Radio Zamość oraz z Dobrą Nowiną docierać do wszystkich domów naszej Diecezji. Za każdą pomoc, modlitwę i dobre słowo już dzisiaj serdecznie dziękujemy!

ks. Sylwester Zwolak
Dyrektor Katolickiego Radia Zamość

Wzrost formularza wpłaty, który zawiera pola do wypełnienia dla odbiorcy (KATOLICKIE RADIO ZAMOŚĆ, UL. H. J. ZAMOYSKIEGO 1, 22-400 ZAMOŚĆ) oraz zleceniodawcy (tytułem: /RG/ OFIARA NA KRZ). Formularz zawiera również pola na kwotę, walutę (W P PLN) oraz miejsce na pieczęć, datę i podpis zleceniodawcy.

29-30
06.2024

H tour
Heaven

-DWUDNIOWA PIELGRZYMKA -

SANKTUARIA ZIEMI KŁODZKIEJ

Zapraszamy do nieznanych miejsc historii chrześcijańskiego kultu Ziemi Kłodzkiej

W programie:

Jaworzno

Arboretum Parku Gródek

Bardo Śląskie

Bazylika pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny,
spacer do świętego źródła

Kłodzko

zwiedzanie twierdzy

Wambierzyce

Sanktuarium Matki Bożej Wambierzyckiej Królowej Rodzin
Międzygórze

Sanktuarium Matki Bożej Przyczyny

Naszej Radości "Marii Śnieżnej"

Szczegóły i zapisy:

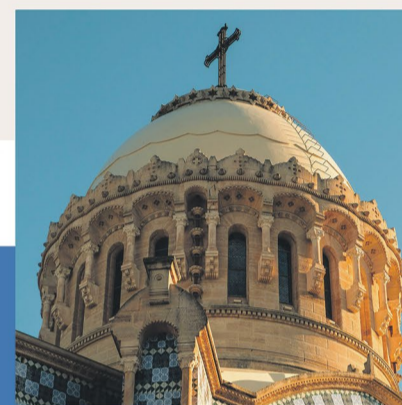
507185686

www.heaventour.pl

ul. Jana Zamojskiego 1
22- 400 Zamość

cena: 560 zł

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli
Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Zamościu z/s w Sitnie

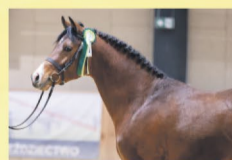
5 - 7
LIPCA
2024

XXXVI WYSTAWA ZWIERZĄT HODOWLANÝCH, MASZYN I URZĄDZEŃ ROLNICZYCH W SITNIE

100 lat

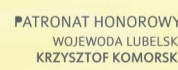
Ośrodka Kultury Rolnej w Sitnie

W PROGRAMIE

Ocena zwierząt
Seminarium pszczelarskie - „Aktualne wyzwania dla zdrowia pszczół”
„Jak przystąpić do produkcji ekologicznej i innych systemów poprawiających jakość żywności, zalety tych systemów”
20 lat Polski w Unii Europejskiej
„Końskie spojrzenie na świat”
Prezentacja alpaka
Podsumowanie konkursu „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne”
Występ grupy Disco Fit, dyskoteka z zespołem Syndrom
Msza Święta, występy okolicznościowe, prezentacja nagrodzonych zwierząt
Konkurs oprowadzania cieliczek, występy zespołów przed pałacem

PATRONAT HONOROWY

DOFINANSOWANO Z FUNDUSZY PROMOCJI: MLEKA I MIĘSA WOŁOWEGO

PATRONAT MEDIALNY

**WEŹ BEZZWROTNA
DOTACJĘ NA REMONT!**

HERMANOS
termomodernizacja hydraulika fotowoltaika

PROGRAM

CZYSSTE POWIETRZE

MAKSYMALNE DOFINANSOWANIE

136 200 ZŁ

**OCIEPLENIE
BUDYNKU**

**WYMIANA OKIEN
I DRZWI**

**MODERNIZACJA
CENTRALNEGO
OGRZEWANIA**

PREFINANSOWANIE

NIE MUSISZ ANGAŻOWAĆ
WŁASNYCH ŚRODKÓW

**AUDYTY
ENERGETYCZNE**

**WYMIANA
ŹRÓDŁA CIEPŁA
KOCIOŁ, POMPA CIEPŁA**

**NASZ DORADCA ENERGETYCZNY
BEZPŁATNIE OBLICZY WYSOKOŚĆ TWOJEGO DOFINANSOWANIA**

ZADZWOŃ I DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ: 500 300 290